

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we **WTORKI** **PIĄTKI**. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Ekspedycji Gazet Petersburskiego Pocztańtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena **ROCZNA** w Rosyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli; **POŁROCZNA** 8 rubli srebrem.

WTOREK, 30 Sierpnia.
11 Września.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 29 Sierpnia.
10 Września.

Przez Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatu, z dnia 20 Sierpnia, Minister Spraw Wewnętrznych Jenerał-adjutant, Jenerał piechoty *Bibikow* 1, Najmilszciwiej uwolniony od dotychczasowych obowiązków, z pozostaniem Członkiem Rady Państwa i Jenerał-adjutantem; Członek Rady Państwa, Rzeczywisty Radzca Tajny *Zanskoj*, Najmilszciwiej mianowany Ministrem Spraw Wewnętrznych, z pozostaniem Senatorem i Honorowym Opiekunem S. - Petersburskiej Opiekuńczej Rady.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 23 Sierpnia, liczący się w jeździe i dla poruczeń przy Dowodzącym tymczasowo wojskami na Kaukaskiej linii i na Czarnopomorzu, Major hrabia *Rzewuski*, otrzymuje urlop na cztery miesiące do Petersburga i Kijowa, dla leczenia się od kontuzji.

— Przez Dyplomat CESARSKI z dnia 12 Sierpnia, Najłaskawiej mianowany kawalerem orderu Św. Stanisława 1 klasy, Rzeczywisty Radzca Stanu *Wołkow*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Kapituły Orderów, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Włodzimierza 4 klasy z kokardą, Pułkownicy: 23 Czerwca, Jenerałnego Sztabu *Piechowski* i 28 Czerwca, Dowódzca Kremieńczyńskiego pułku strzelców *Swiszczewski*; — Św. Anny 1 klasy z koroną: 24 Czerwca, Sekretarz przy Dyrektorze Departamentu obcych wyznań *Morawski*, Powiatowi Marszałkowie: *Sokolski*, Assesor Kollegialny *Ostromęcki* i *Dryzieński*, dymisyonowany Sztab-rotmistrz *Snarski*; — Tegoż orderu 2 klasy, Święciański powiatowy Marszałek dymisyonowany Pułkownik *Chomiński*.

DEPESZE TELEGRAFICZNE.

Z SEWASTOPOLA.

(Od Jenerał-Adjutanta *Xięcia Gorczakowa*.)

I.

24 Sierpnia, o godzinie 9 po południu. Dziś o świcie nieprzyjaciel wszczął nader silną kanonadę przeciw prawemu skrzydłu naszej obronnej linii, działając jednocześnie, acz z mniejszą natarczywością, na lewe nasze skrzydło. — Po godzinie 1, kanonada do prawego skrzydła zmniejszyła się, ale natężyła się do lewego. My odpowiadaliśmy skutecznie. Ku wieczorowi ogień wszędzie zwolnił.

II.

26 Sierpnia, o godzinie 8 po południu. Bombardowanie, szczególnie przeciw naszemu prawemu skrzydłu, trwa nieustannie i od czasu do czasu staje się do nieuwierzenia silnym. Pomimo to, naprawiany uszkodzenia naszych werków nader skutecznie.

Dziś, jak i w dniach poprzedzających, nieprzyjaciel wszczął był o świcie natężoną kanonadę, ale przed godziną 11 ogień zwolnił.

III.

NAJPODDANNIEJSZE DONIESIENIE,

(Odebrane przez telegraf z Sewastopola od Jenerał-Adjutanta *Xięcia Gorczakowa*.)

27 Sierpnia, o południu. Nieprzyjaciel odbiera prawie codzień nowe posiłki. — Bombardowanie ogromne nie ustaje. — Strata nasza wynosi przeszło 2,500 ludzi na dobę.

O godzinie 10 wieczorem. Wojska WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI broniły Sewastopola do ostateczności, ale dłużej w nim trzymać się, z przyczyny piekielnego ognia, gromiącego miasto, było niepodobieństwem. Wojska przechodzą na stronę Północną, odbiwszy przedtem zupełnie, w dniu 27 Sierpnia, sześć z siedmiu szturmów, przypuszczonych przez nieprzyjaciela do Zachodniej i Okrętowej strony; tylko z jednego bastjonu Kornilowa niepodobna było ich wyparować.

Nieprzyjaciele znajdują w Sewastopolu same tylko skrważone rozwaliny.

(2 Dodatek nadzw. do Inw. Ruskiego 12 Sierpnia.)

O CHOLERZE.

W Petersburgu, po 24 Sierpnia pozostało chorych 97 — w ciągu doby zachorow. 14 — wyzd. 2 — umarło 7 — po 25 Sierpnia pozostało chorych 102.

W ciągu doby zachor. 9 — wyzd. 12 — umarło 3 — po 26 Sierpnia pozostało chorych 96.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 21 Sierpnia, (2 Września.)

ROZKAZY DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Przez Najwyższe Rozkazy J. C. Mości, wydane do Zarządu Cywilnego.

w Peterhofie, dnia 18 Czerwca 1855 roku.

Otrzymują rangi:

Radców Honorowych: Zastępców Podsejdków Sądów pokoju Okręgów: Szydłowskiego Hryniewicz i Szydłowieckiego Gawłowski, Bialskiego Swinarski, Koznickiego Krzesimowski, i Ostrołęckiego Kondracki; Podpisarza Warszawskiego Trybunału Cywilnego Janicki i Pisarza Sądu pokoju Okręgu Lubartowskiego Bochyński; pełniący obowiązki: Assesorów Ekonomicznych: Rządu Gubernijalnego Lubelskiego Koriatowicz-Kurcewicz i Okręgu Wieluńskiego Regulski, Poborcy Kassy Gubern. Płockiej Messner, Naczelnego Kontrolera Kontroli Skarbowej w Kaliszu Rassumowski, Referenta Wydz. Skarbowego w Radzie Gubern. Lubelskim Wieruski; Poborców Kass powiatowych: Maryampolskiej Nawrocki i Wieluńskiej Krasowski, Assesora Prawnego Wydz. Skarbowego w Rządzie Gubern. Radomskim Leterer, Nadleśniczego Leśnictwa Hańcza Kulwicz, Starszego Kontrolera Kassy Gubernijalnej Radomskiej Kudelski, Zawiadowcy pudlingarni i walcowni w Henrykowie i Hucie Bankowej Liszka i Inżynier Oddziałowy drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej Bagniewski.

Sekretarzy Kollegijalnych: Radny Kassyer Magistratu miasta Lublina Czerwiński i Adjunkt Rządu Gubernijalnego Płockiego Rydzewski; pełniący obowiązki: Sekretarza-Adjunkta Kancellaryi Rady Administracyjnej Gelert, Rachmistrza 1 klasy w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrz. i Duchownych Jacobi, Radnego Sekretarza Magistratu m. Lublina Pliśczyński, Budowniczych powiatów: Włocławskiego Tournell i Hrubieszowskiego Konkowski; Adjunktów w Rządach Gubernijalnych: Radomskim Pajewski, Kobiński i Eustachewicz, Płockim Urban i Lubelskim Zarembski, Kamieński i Trzeciński; Archiwista Rządu Gubernijalnego Warsz. Biernacki, Kontroler Kassy miasta Lublina Ostrołęcki, Buchalter Magistratu miasta Warszawy Stodulski; Rachmistrze Dyrekcji

Ubezpieczeń przy Naczelnikach powiatów: Płockiego Bytner, Sieradzkiego Kranas i Ostrołęckiego Stempowski; Burmistrze miast: Bielawy Dymiński i Ostrowa Gebhardt; pełniący obowiązki: Sekretarzy biur powiatowych: Łęczyckiego Ligman i Augustowskiego Szymoński, Archiwisty Rządu Gubernijalnego Warsz. Bortkiewicz, Rachmistrzów: 1 klasy w Rządzie Gubernijalnym Radomskim Fürst, i 2 klasy w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrz. i Duch. Keller, i w biurach Naczelników powiatów: Opatowskiego Mirewicz i Lubelskiego Szumski, Burmistrzów miast: Brdowa Kwasiborski, Sieradza Pertkiewicz, Krzepic Ziemiński, Szczekocin Lechowski, Przedborza Czarnowski, Staszowa Malewski, Janowca Orzechowski, Łęczny Marenicz, Żelechowa Rejmont, Zaklikowa Gilewicz i Czyżewa Kubu; Zastępcy, Burmistrza m. Szydłowa Bukowski i w Sądach pokoju Okręgów: Piotrkowskiego Pisarza Piekalkiewicz i Ostrołęckiego Podpisarza Kalinowski, Dziennikarz Prokuratorji Królestwa Drożyński; pełniący obowiązki: w Sądach pokoju Okręgów: Stanisławowskiego Pisarza Siwicki i Proszowickiego Podsejda Koziorowski; Nadleśniczych w Leśnictwach: Olszyn Pohlens, Szlanów Guliński, Koło Kotarski i Klonowo Dycfeld; Poborcy Kassy powiatu Hrubieszowskiego Gliszczyński, Poborcy Kassy powiatu Kieleckiego Korytko; Kontrolerów Kassy Gubernijalnej Lubelskiej Chamerski i Ruszkowski; Pisarza magazynu Solnego Krzeszów Samkowski, Kassjera Urzędu loteryi w Królestwie Mirzejewski, Kontrolera Oddz. Kassowego w Urzędzie Konsumcyjnym m. Warszawy Kręcki, Inspektora Fabryka tabak w Sielcach Rouget, Rewizora dochodów Skarbowych tabacznich Karwowski, Zawiadowcy składu Głównego żelaza w Warszawie Fetter, Kontrolera Warszawskiego zakładu wyrobów żelaznych Suchecki, Rachmistrza Zakładów Górniczych Okręgu Wschodniego Barzykowski, Kassjera tychże zakładów Adamski, Sekretarz Wydz. dóbr i lasów Rządowych w Komisji Rząd. Przych. i Skarbu Skrodzki i Wydziału Skarbowego w Rządzie Gubernijalnym Augustowskim Bem, Rachmistrza 2 klasy w tymże Wydziale Zyskowski, Adjunkta Leśnego w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu Rostkowski i Adjunkta Kontroli Skarbowej przy Sądach gub. Augustowskiej Janowicz; Rachmistrzów: w Rządzie Gubernijalnym Warszawskim Chodorowski i w Kontroli Skarbowej Lange, Rewizorów przy Urzędzie Konsumcyjnym m. Warszawy Kurkowski i Roszkowski; Kontrolera Kassy powiatowej Kieleckiej Zabkowski, Rachmistrza gorzelnialnego w biurze pow. Gostyńskiego Muszyński i Podleśnych w Leśnictwach: Łagów Stojanowski, Miechów Tyrpic, Przedbórz Siennicki, Nowogrod Szczucki, Pilwiszki Augustowski, Pomorze Pittot, Lublin Andrzejewski, i Zawiadowca Stacji 1 klasy na drodze żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej Radwan.

Sekretarzy Gubernijalnych: w Komisji Rząd. Spraw Wewnętrz. i Duchownych, Dziennikarz Wydz. Wyznań Lipczyński i Pomocnik Archiwisty Wydz. Administracji Ogólnej Bajkowski; Inspektor Policji m. Suwałk Janczykowski; w Magistracie m. Warszawy: Kontroler Karliński i Rachmistrze

Gałecki i Bujalski; Rachmistrze Dyrekcji Ubezpieczeń: 1 klasy Kurowski i przy Biurach Naczelników powiatów: Sandomierskiego Jordan, Miechowskiego Kobylński, Maryampolskiego Rudziński, Włocławskiego Rożański, Kieleckiego Korytko, Łęczyckiego Kowalski, Radomskiego Chodnikiewicz, Opatowskiego Dobrowolski, Konińskiego Mączewski, Kaliskiego Polkowski, i Łomżyńskiego Nartowski; pełniący obowiązki: Rachmistrzów 3 klasy w Kom. Rząd. Spraw Wewn. i Duchownych Wierzejski i Radwan, Sekretarza biura Rady Lekarskiej Królestwa Turno, w Rządach Gubernijalnych: Warszawskim, Sekretarz Chyliński i Rachmistrzów w tymże Rządzie Gubern. Wnorowski i Jache, Radomskim Rymkiewicz i Kozłowski, Lubelskim Kościński, Kłosowski, Sobocki, Nosarzewski, Rzewuski i 2 klasy Bublewicz, Augustowskiego Zagrzejewski, Sulicki i w biurach Naczelników powiatów: Warszawskiego Orzechowski, Sieradzkiego Błaszczński, Piotrkowskiego Jaworski i Włocławskiego Zaremba, Sekretarzy: w Rządzie Gubern. Radomskim Tarchalski i w biurach Naczelników powiatów: Łowickiego Kałędkiewicz, Olkuskiego Mazurowski, Łukowskiego Wysocki, Lubelskiego Skulimowski i Kalwaryjskiego Szywicki; Burmistrzów miast, Błonia Dobraczyński, Kałuszyna Niwiński, Mińska Krubski, Poddębic Polaski, Parzęczewa Suligowski, Góry Kalwaryi Morawski, Koprzywnicy Wolski, Ogródzieńca Zagrodzki, Iwanisk Olszewski, Krzeszowa Grotkowski, Goraja Junga i Garwolina Borejsza, Tłomacza Rządu Gubern. Lubelskiego Zawadzki i Inspektora Policji m. Zamościa Salecki; w Dyrekcji Ubezpieczeń: Rachmistrzów 1 klasy Wiłucki, 2 klasy Matuszewski i 3 klasy Wnorowski i Rudolph, Buchaltera 3 klasy Sapiński i Dziennikarza Vorbrodt, Sekretarza Urzędu Lekarskiego gub. Augustowskiej Biedrzycki; Zastępcy: Archiwisty Sądu Policji Popr. Wydz. Sandomierskiego Bujalski i Sekretarza Lubelskiego Tryb. Cywilnego Władich; pełniący obowiązki: w Wydziale dóbr i lasów Rządowych w Kom. Rząd. Przych. i Skarbu, Adjunktów Zawadzki, Szpakowski, Last, Oborski i Jakowicki, Rachmistrza Podczaski i Jeometrów: Jankiewicz, Sławiński, Grzegorzewski, Krystek, Sztochel i Rau; w Wydziałach Skarb. Rządów Gubernijalnych: Warszawskiego Rachmistrza Szyborski, Radomskiego Rachmistrzów 1 klasy Chmielewski, 2 klasy Galiński i Sekretarza Sekcji Skarb. i lasów Rząd. Kostrzębski, Augustowskiego Sekretarza Michałowski i Lubelskiego Rachmistrzów Paszkowski, Popiel Biernacki, Adjunkta praw. Krackiewicz i Sekretarza Niezabitowski, Kontrolera Kasy pow. Ostrołęckiego Zawodziński; Rachmistrzów gorzelnianych w biurach Naczelników powiatów: Hrubieszowskiego Smoliński, Łukowskiego Władziński i Łomżyńskiego Augustowski, Kassjera Zakładów górniczych Okręgu Zachodniego Jaszewski, Magazynier Dąbrowskiego Magazynu Okręgowego w tymże Okręgu Latzko i Podleśniczych leśnictw: Nowogród Czarnorudzki i Kozienice Lipiński; w Zarządzie drogi żelaznej Warszawsko - Wiedeńskiej; w Dyrekcji, Starszy Kassjer Piltz i Młodszy Burmistrz Modelski, Expedytor Stacji 1 klasy Dąbrowski, Zawiadowcy Stacji: 2 klasy Wilczewski i 3 klasy Orłowski.

Rejestratorów Kollegialnych: w Komisji Rząd. Spraw Wewnętrznych i Duchownych: Wydz. Administracji Ogólnej, Sekretarz 3 klasy Konopka i w biurze Kontroli i Rachunkowości, pełn. obow. Podrachmistrzów: Ragoczy, Różycki, Zapolski i Kanceliści Sporzyński, Wagner i Miłobędzki, Pomocnik Kontrolera Magistratu m. Warszawy Czerkasow, Sekretarza Policji Administr. Cyркулу 7 i 8 m. Warszawy Stypułkowski, Pomocnik Kasy Magistratu m. Warszawy Nowicki, Pomocnik Sekretarza tegoż Magistratu Bouffał; Urzędnicy Kancellaryjni: Dyrekcji Ubezpieczeń Budell, Brauer, Kałuziński, Nivet, Gadomski, Tomczycki, Niewiadomski, Adelsberg i w Rządzie Gubern. Lubelskim Kulesza; Kanceliści Rządu Gubernijalnego Augustowskiego: Maliszewski, Żebrowski i Wojsznar, Urzędu Lekarskiego gub. Lubelskiej Ghlipalski, Magistratu m. Zamościa Ostrowski, Biur Naczelników powiatów: Olkuskiego Paczek, Zamojskiego Okryński i Lubelskiego Szczygielski; pełniący obowiązki: Sekretarza biura powiatu Włocławskiego Przedpelski i w Magistracie m. Warszawy Pomocnik Kontrolera Zaleski i Podrachmistrz Sieczkowski; w Dyrekcji drogi żelaznej Warszawsko - Wiedeńskiej: Expedytorowie Stacji: Głównej Ręczlerski i 1 klasy Krajewski, Kassjerowie Stacji 3 klasy: Wiern, Gulman i Landie; na Stacji Głównej: Pomocnik Kassjera Peskar i pełn. obow. Pomocnika Expedytora Keler, Młodszy Rysownik Dyrekcji Jaroszewski.

w Carskiem-Siele, dnia 21 Czerwca 1855 roku.

Przeniesieni, Sekretarze Gubernijalni: pełniący obowiązki: Młodszego Pomocnika Naczelnika Wydziału Kancellaryi Przybocznej Namiestnika Królestwa Kretkowski i Tłomacza Rządu Gubernijalnego Radomskiego Mroczkowski, do NAJWYŻSZEJ Izby Obrachunkowej, pierwszy na Buchaltera, drugi na Młodszego Buchaltera; Rejestrator Kollegijalny, Sekretarz Gimnazjum Gubernijalnego w Suwałkach Osipowicz, do Rządu Gubernijaln. Augustowskiego, na pełn. obow. Adjunkta do interesów defraudacyjnych.

w Peterhofie, dnia 22 Czerwca 1855 roku.

Posunięty za odznaczenie się w służbie: na Radców Honorowych, pełniący obowiązki: Podprokurora Sądu Kryminalnego gub. Płockiej i Augustowskiej Łazowski i Assesorów tegoż Sądu Lempicki i Radwański, od 24 Maja 1855 r.

Posunięci za wysługę lat, z Assesora Kollegialnego na Radcę Dworu: Urzędnik do szczególnych poruczeń przy Namiestniku Królestwa, Kamer-junker Dworu Pankratjew, ze starsz. od 11 Lutego 1854 roku i z pozostawieniem przy dotychczasowym urzędzie Dworskim.

Z dnia 12 (24) Czerwca 1855 roku.

Przez postanowienia Namiestnika Królestwa.

W Kancellaryi Przybocznej Namiestnika, mianowani: Aplikant Zarządu XIII okręgu Kommunikacyj Tytus Samojłowicz, i wyszły z Instytutu Szlacheckiego w Warszawie po ukończeniu nauk, szlachcic Zygmunt Lizenbart, Urzędnikami do pisma w Kancellaryi Przybocznej Namiestnika Królestwa.

Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Były Rejent Kancellarii Okręgu Włodawskiego Edward Maryewski, Rejentem Kancellarii Okręgu Lubartowskiego; Sekretarz 2 klasy w biurze Komm. Rząd. Sprawiedliwości Ignacy Ciesielski, pełn. obow. Sekretarza 1 klasy w tejże Komisji Rządowej; Archiwista Sądu Policyi Poprawczej Wydz. Kalwaryjskiego Paweł Łewkowicz, pełn. obow. Assessora tegoż Sądu; Podpisarz Sądu Policyi Poprawczej powiatu Warszawskiego Wydz. 2 Józef Łokcikowski, pełn. obow. Pisarza Sądu Policyi Poprawczej pow. Warszawskiego Wydziału 1; Aplikant Sądowy przy Trybunale Cywilnym w Warszawie, Sekretarz Gubernijalny Edward Stumer, pełn. obow. Podpisarza Sądu Policyi Poprawczej pow. Warsz. Wydziału 2, i Adjunkt Archiwum Sądu Policyi Poprawczej Wydz. Kalwaryjskiego Szymon Gustowski, pełn. obow. Archiwisty tegoż Sądu.

Przeniesiony: na własne żądanie, Rejent Kancellarii Okręgu Lubartowskiego Floryan Gano, na takiż urząd do Okręgu Opatowskiego.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowany: Wikaryusz przy Kościele parafijalnym w mieście Pajęcznie Edward Rzońca, Nauczycielem Religii Rzymsko-Katolickiej w Szkole powiatowej w Wieluniu.

Rada Administracyjna Królestwa postanowiła, że 1.) Bronikowski Stanisław, rodem z miasta Kalisza, żołnierz 2 pułku strzelców b. wojska Polskiego, który w roku 1832 ponowił tu przysięgę na wierność poddaństwa, a następnie zbiegł za granicę i wykazany jest w liczbie emissaryuszów rewolucyjnej propagandy; 2.) Pracki Roman, b. Wójt Gminy Krzeszowice w gubernii Radomskiej, który miał udział w rokoszu Krakowskim a następnie zbiegł za granicę; 3.) Zaborowski Walenty, b. dzierzawca dóbr Kobierno w pow. Kaliskim, który zbiegłszy za granicę miał tamże udział w działaniach buntowniczych, uznani są za wygnańców i ulegają karze konfiskaty majątku, bądź już zasekwestrowanego bądź następnie jeszcze wykryć się mogącego, a to wedle prawideł Postanowieniem z dnia 2 (14) Kwietnia 1853 roku wskazanych.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

W *Press* angielskiej umieszczony jest artykuł, w którym znajduje się zaprzeczenie wiadomości, jakoby generał Beatson był zabity przez Baszi-buzuków; ale to pewna, że był w wielkiem od nich niebezpieczeństwie, z powodu uwięzienia jednego z ich kolegów, który się dopuścił ważnego wykroczenia. Generał Beatson, zagrożony przez tych barbarzyńców, zmuszony był wypuścić więźnia. Sprawa ta znacznie przy-

łożyła się do ozuchwalenia baszi-buzuków, których krnąbrność i niesforność dochodzi najwyższego stopnia.

— Piszą z Konstantynopola do *Independance Belge* 20 Sierpnia: «W tych dniach nieodebraliśmy z Azji żadnych nowin. Statek przybyły wczora z Trebizundu nie przywiozł listów z prowincyi, co dowodzi, że komunikacye są przerywane.

«Przedwczora wybuchnął pożar w jednym z najludniejszych kwartałów Stambułu i obrócił w perzynę 700 do 800 domów, sklepów i szałasów.»

— Piszą z Krymu, 15 Sierpnia: «Dwa okręty wyprawione zostały z Balaklawy do Gibraltaru po moździerze. Jazda angielska, która stała w Bajdar została ztamtąd odwołana 15 tegoż miesiąca; co do francuzów, ci zachowali dawne stanowiska. Czynn timeraktykują oni rzemiosło furazerów i z mieszkań wiejskich położonych od Bajdar aż do Ałupki, zabrali wszystko, co mogło wzbudzić ich pożądlwość. Anglicy powściągani są od tego zakazem, który zagraża maroderom surowemi karami; z Turków zaś, baszi-buzuki czynny w rabunku barą udział. Jeden lekarz, francuz, który dawniej zostawał w służbie rossyjskiej, i mieszkał ze swemi córkami w małym domku po nad morzem, był napadnięty przez kilku turków, zrabowany do szcztetu i córki jego uległy najsmutniejszemu losowi. Pomimo skarg, zanesionych do generała Pelissier i Omera-paszy, biedny doktor nie odbiera żadnego zadośćuczynienia.

— Iskender-pasza mianowany został Dowodzącą jazdy w Azji mniejszej i pozostanie przy głównej kwaterze Omera-paszy. Wszystkie konie juczne, muły, część namiotów i nakoniec bagaże Sztabu tureckiego wyprawione zostały z Balaklawy do Sinopy, która będzie też punktem wylądowania głównej armii tureckiej w Krymie. Według tychże nowin Omer-pasza zamierzył ustanowić swoją główną kwaterę nie w Trebizondzie ale w Sinopie, co jest podobniejszem do prawdy.

— Sefer-pasza odmówił żądaniu goralów Czerkieskich wydania im Anapy; ta okoliczność bardziej jeszcze odstręczyła goralów Kaukaskich od Turków i ich sprzymierzeńców.

— Według ostatnich nowin z obozu, odebranych w Turynie, 2,110 żołnierzy sardyńskich było, po 1 Sierpnia, w rozmaitych lazaretach, a o teje dacie było 2,004 zmarłych z cholery; cyfry ogromne na kontyngens od 15,000 ludzi. Jakoż zaciągi szybko po sobie następują; Rząd Sardyński czeka tylko na otwarcie Parlamentu, które nastąpi w Listopadzie, i zażąda nowego zaciągu od 14,000 ludzi.

— Piszą z Kercz, 12 Sierpnia: «W tej dacie było w Kercz i Jenikale 1,200 francuzów, 400 do 450 anglików, i około 11,000 turków. Czekają przybycia 400 ludzi dla uzupełnienia regimentu morskiego, który dziś składa się tylko z dwóch bataljonów.

«Około 10 statków parowych stoi w bliskości Kercza.

«Lazarety są założone w Jenikale, w gmachu tegoż przeznaczenia i w Kerczu, w gmachu Instytutu; statki parowe nieprzestają dowozić chorych i rannych z pod Sewastopola.

«Anglicy i turecy, żyją w dobrej z sobą zgodzie ale nie można tego powiedzieć o stosunkach francuzów z turekami. Kiedy jednego dnia żołnierz francuzki, nazwiskiem Guillot, zabił turka i dezertował, dwaj paszowie i jeden turecki pułkownik głośno oskarżali francuzów, iż powasnili Turcyą z Rossyą, a dziś uciskają swoich sprzymierzeńców. Turcy są przekonani, że prędzej lub później sprzymierzą się z Rossyanami i będą wojowali francuzów.

«Pod starą kwarantana, nieopodal od Kamysz-Burun, stoją ciągle dwa statki parowe, jeden turecki drugi francuzki, dla czuwania nad drogą, która prowadzi do Sułtanówki.» (R. L.)

— W Trieście odebrano pocztę ze Stambułu z dnia 20 Sierpnia. Porta zajmowała się budową dróg w rozmaitych kierunkach. — Znaczne siły tureckie zostały już posłane do Azji. — Do Stambułu przybyli Abdel-Kader i generał Mac-Maton; ten ostatni na dowodząc dywizji po generale Can-robert. — Twierdzą że Omer-pasza prócz wojsk z nad Dunaju, zabierze jeszcze z sobą do 15,000 ludzi armii tureckiej z Krymu, które będą zastąpione przez 10,000 żołnierzy organizowanych kosztem Turcyi w Stambule.

(P. P.)

NIEMCY.

AUSTRYA. Wiedeń, 27 Sierpnia. Wódz naczelny armii Austriackich czynnie się zajmuje wprowadzeniem w użycie bawelny piorunującej i znaczne ilości tej substancji zostały zaobstalowane.

— Prawie wszyscy Posłowie, bawiący w tej chwili na urlopie, jako, P. Heeckeren, hrabia Arnim i hrabia Bille-Brahe, wrócili już na swe posady w Wiedniu; hrabia Westmoreland jest także spodziewany z powrotem.

— Umarł baron Bianchi, duca di Casalanza, jeden z najdawniejszych generałów austriackich.

NOWINY Z BALTyku. Piszą 20 Sierpnia z Kopenhagi do Nord: «The Basilisk holujący trzy bombardy angielskie wszedł do portu Elseneur. Ta mała flotylla śpieszy do Anglii, gdyż jest w stanie nagle potrzebującym naprawy.

«Prócz moździerzy rozpękłych lub przedziurawionych w skutek bombardowania Sweaborga, nasi cieśle okrętowi zauważali, że te kanonierki nie przedstawiają warunków trwałości i mocy; są to deski naprędcie zbite a statki podobniejsze do prostych barek niż do szalup wojennych. Nikt nie rozumie, jak mogły wytrzymać burze lub atak nieprzyjacielski. Jednak z takimi to środkami wybrano się na zniszczenie fortec rossyjskich!

«Co do głoszonych baterij pływających, które ostatniej zimy były zbudowane w Anglii i któremi grożono Rossyi w tegorocznej kampanii; nie ma już o nich mowy; Admiralicja musiała się przekonać, że nie odpowiadają sławie jakiej używały, albo też je zachowuje na kampaniją 1856 roku.»

(P. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 29 Sierpnia. Z powodu bombardowania Sweaborga, w którym, jak się pokazało, wszystkie prawie moździerze popsuley się i stały niezdadnymi do użycia na przy-

szłość, Times, jak zwykle, mocno krytykuje rozporządzenia Ministerstwa Wojny. Artykuł ten kończy się następnie:

«Lud Angielski przywykł obliczać wartość naszych strat i naszych zwycięstw na funty sterlingi, szylingi i pensy; nie chcemy wyprowadzać bilansu tego zwycięstwa, gdyż korzyść nie byłaby na naszej stronie. Każdy okręt floty sprzymierzonej kosztował nie mniej nad dziesięć milionów, a szkoda jaką sprawiliśmy w Sweaborgu nie przechodzi półtora miliona.

«Ale nie na tém rzecz głównie zależy. Najgorsza to, żeśmy stracili najlepszą zręczność jaka się nastroczała w całej kampanii. W roku przyszłym będziemy zapewna mieli tyle moździerzy ile nam potrzeba; ale wtedy i rossyanie przygotują się też ze swej strony i będą mogli nam odpowiadać z dział takiej mety jak nasza. Rossyanie, wyznać trzeba, lepiej od nas umieją korzystać z wypadków i będą w tém zawsze mieć wyższość nad nami, pomimo przewagę naszych zasobów i mechanicznej wprawy, tak długo, jak długo ten sam systemat nieobaczności i nietrafności nie przestanie przeimować w prowadzeniu wojny.»

— W Nowej Gazecie Pruskiej, korespondencya z Londynu, z dnia 28 Sierpnia, pisze co następuje: «Sir J. Paxton odebrał od Rządu poruczenie uorganizowania drugiego korpusu robotników od 1,000 ludzi, złożonego po większej części z cieśli i stolarzy, którzy będą użyci do stawiania szałasów mieszkalnych w Krymie. Jest to skazówką drugiego zimowania na półwyspie Krymskim. — Pułki indyjskie, przeznaczone do utworzenia rezerwy w Alexandryi, mają złożony korpus od 20,000 ludzi. — Styl gazet angielskich staje się coraz bardziej cierpkim we względzie Austrii; takie usposobienie spowodowane jest szczególnie przez usiłowania tego Państwa ku rozwinięciu swych sił morskich i wzmocnieniu pozycji na Adryatyckim morzu.

— Wiadomość o usunięciu się P. Shaw Lefebvre, Mowcy Izby Gmin, mimo zaprzeczenia gazety Globe, zdaje się potwierdzać; dziś wymieniają już na jego następcę P. Spencer Walpole, byłego Ministra Spraw Wewnętrznych.

— Dekretem z dnia 28 Sierpnia, P. Robert Lowe został mianowany Intendentem jeneralnym Skarbu prywatnego Królowej Jmci.

(J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 31 Sierpnia. Gazeta Constitutionnel wymieniła P. Villemain w liczbie osób, które były przedstawione Królowej Angielskiej na balu w Ratuszu. P. Villemain umieszczył w Assemblée Nationale zaprzeczenie temu faktowi.

— W gazecie Nord piszą między innemi: «Dyplomacya jest zawsze bardzo zajęta planami uchwalonemi co do Hiszpanii i Włoch podczas bytności Królowej Wiktorii w Paryżu. Co do pierwszej, zdaje się rzeczą pewną, że została podpisana Ugoda między Gabinetami Madrytskim, Londyńskim i Paryskim. Co do kwestyi finansowej Hiszpańskiej, w tej weźmie udział Towarzystwo kredytu ruchomego. Pozostaje pożyć się Korteżów, żeby dostarczyć kontyngens woj-skowy Rządowi Angielskiemu i Francuzkiemu.

«Sardynia odebrała od Ludwika Napoleona i lorda Pal-

merston przyrzeczenie przyłączenia do niej Toskanii, oraz Xięstw Parmy i Modeny.

„Śledztwo sądowe o zamachu powstańczym w Angers, czynnie się prowadzi przez sąd Cesarski tego miasta. Szczegóły tej sprawy dotąd znane przedstawują ją jako najzuchwalszy atak ze wszystkich dotąd usiłowanych przeciw Rządowi Cesarskiemu. Zapewniają, że było około 2,000 osób uzbrojonych; przekonano się o istnieniu związków z towarzystwami tajnymi Departamentu Loire inferieure. Prefekt Angers będzie zapewne złożony z urzędu, jak to się stało z Prefektem Troyes, Panem Grouchy, z powodu zaburzeń w Aube, w roku przeszłym.” (J. de S.-P.)

BELGIJA.

JJ. KK. Wysokości Xiążę i Xiężna Brabancyi przybyli 28 Sierpnia do zamku Leeken, pod Bruxellą, w powrocie z podróży na Wschód. (G. P.)

WŁOCHY.

SARDYNIA. Udział jaki miało wojsko Sardyńskie, w bitwie pod Czornaja, zwraca tu głowy i szczególnie obudza węgę gazet Sardyńskich. Marzą one dla swego Króla panowanie nad całą Italią, a przynajmniej wielkie powiększenie państwa. Oczekują oni tych korzyści od pierwszego Kongressu, który się zbierze dla traktowania o pokój. (P. P.)

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, 2 Września. Z Marsylii przez telegraf odebrano wczora wiadomości ze Stambułu z dnia 23 Sierpnia, przez statek Thabor, na którym przybył do Marsylii Ab-del-Kader i tegoż dnia odjechał do Paryża.

— Brygada generała Sol posłana została z Maslak do Krymu. — Tamże odpłynię kontyngens turecko-angielski. W Konstantynopolu oczekiwano przybycia legii angielskiej, zwerbowanej w Europie. — Lord Stratford de Redcliffe był na wyjednu do Balaklawy; Omer-pasza uda się też do Krymu, ażeby osobiście ztamtąd wyprowadzić wojska do Azji; wojska te mają wynieść do 30,000. — P. de Mettray, sztab-oficer francuzki, wyznaczony jest na adjutanta Omera-paszy. — W Gabinetcie zaszło przesilenie, Mehemet-ali, przywrócony do łaski, figurował w orszaku Sultana podczas świąt Bajramu, mówią że będzie mianowany Ministrem Marynarki; Vely-pasza Ministrem Handlu; Reszid-pasza pozostał obcym temu przewrotowi.

— Na Gieldzie Paryzkiej 1 Września 4½ procentowe 94 franki 95 centimów. — 3 proc. 66 fr. 38 centimów.

LONDYN, 1 Września. (Telegraf.) Dziś na Gieldzie Konsolidy 91.

NOWINY Z BALTyku. Kopenhaga, 1 Września. Wszystkie bombardy angielskie, uszkodzone i niezdadne do służby, jakie stały w Elseneur, odeszły ztamtąd z rozkazu Admiralicji angielskiej, holowane przez *Magicienne* i *Basilisk*.

KIEL, 2 Września. (Telegraf.) Okręt liniowy *Calcutta* wszedł do naszego portu z wielką liczbą chorych, których odwozi do Anglii. (J. de S.-P.)

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

Kancellarya 1 Oddziału 3 Departamentu wzywa strony do dopełnienia, w terminie zakreślonym 2573 artykułem X Tomu Układu Praw, formalności odczytania i podpisania zapisek, w sprawach weszłych:

- 1.) Z Mińskiej Izby Sądu Cywilnego, Ignacego Łomskiego, poszukującego wolności z pod władania obyw. Kazaryna.
- 2.) Ryczkowskich i Adalej o toż z obyw. Pinkowskim.
- 3.) Z Grodzieńskiej Izby Sądu Cywilnego, obyw. Marcina Chrzanowskiego z obyw. Błockim, o sumę.
- 4.) Żydówki Ajzensztadt z obywatelką Sinonolewiczową, o sumę.
- 5.) Od Wojennego Gubernatora miasta Grodna i Grodzieńskiego Cywilnego Gubetnatora, Starostwa Szereszowskiego o rewizyi xiąg z rzeczy nieprawego rozchodu 333 rub. 63 kop.
- 6.) O prawie żydów miasta Bielska na trudnienie się garbarstwem.

Do tegoż Departamentu i Oddziału weszły następne apelacyjne sprawy: w roku 1855.

Od Gubernatorów Cywilnych:

10 Sierpnia:

- 1.) Kowieńskiego, o włościanach majątku Murowanie.
- 2.) ————— o prawie Rządu na posiadłości Benedykta Pietkiewicza.
- 3.) Grodzieńskiego, o pochodzeniu rodziny Toczyłowskich.

14 Sierpnia:

- 4.) Kowieńskiego, o Konkursie na majątku Lale-Pudziszki obyw. Swiderskich.
- 5.) Tegoż Gubernatora, o włościanach majątku obywatela Szemiota, drewniane Szawlany.
- 6.) Wołyńskiego, o rewizyi rachunków administratora Ludwika de Brunsta.

15 Sierpnia:

- 7.) Kowieńskiego, o włościanach majątku Szawlajce obywatela Ukryna.
- 8.) Tegoż Gubernatora, o włościanach majątku Skawd-wile obywatela Burzyńskiego.

Naznaczone zostały do wysłuchania sprawy: w ogólnym Zgromadzeniu 2, 3, 4, 5 i Granicznego Departamentów.

na 25 Sierpnia:

- 1.) O szlachciecu Kuczyńskim, sądzonym za kradzież koni.
- 2.) O włościance Gawryteżyka, sądzonej za kradzież.
- 3.) O rekrutce Kordziukowej, sądzonej za zabójstwo.
- 4.) O szlachcie Laskowskich, sądzonych za nieostrożne obejście się z włościaninem Lunniczykiem.

(Ogł. Sen. 25 Sierpnia 1855.)